

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศิลปะการแสดงอิงกอกกับความหลากหลายทางชาติพันธุ์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาความเป็นมา ความเชื่อและพิธีกรรมของศิลปะการแสดงอิงกอกในวิถีชีวิตชาวจีน จังหวัดนครสวรรค์ และศึกษาความสัมพันธ์ของความเชื่อและพิธีกรรมของศิลปะการแสดงอิงกอกที่มีผลต่อวิถีชีวิตในความหลากหลายทางชาติพันธุ์ จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ศิลปะการแสดงอิงกอกจังหวัดนครสวรรค์ ได้แนวคิดมาจากตำนานวีรบุรุษเขาเหลียงซาน ผู้แสดงอิงกอก ได้แต่งหน้าและท่าทางให้เหมือนบู๊ซังหรือพระจีน และตีเกราะเคาะไม้ การแสดงแต่ละครั้งต้องใช้ผู้แสดงจำนวน 108 คน แต่ในปัจจุบันมักจะไม่ครบเนื่องจากผู้แสดงต้องมีการเตรียมความพร้อมทั้งทางกายและจิตใจเป็นอย่างมาก ปัจจุบันการแสดงอิงกอกจะประยุกต์ใช้ในกระบวนการแก้เคล็ดฉลองงานประเพณีเจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ ถือเป็นพัฒนาการไปในระดับหนึ่ง

2. ความเชื่อและประเพณีต่างๆ ที่จัดขึ้นนั้นแฝงด้วยความเชื่อและจารีตประเพณีที่สืบทอดต่อกันมา ซึ่งมีบทบาทที่สำคัญต่อสังคมและปัจเจกบุคคล ตลอดจนพิธีกรรมที่เป็นธรรมเนียมปฏิบัติ ก็เป็นผลสะท้อนสังคมความเชื่อของกลุ่มชน ซึ่งมีความสอดคล้องกับความเป็นอยู่ในปัจจุบัน

3. ความสัมพันธ์ของความเชื่อและพิธีกรรมของศิลปะการแสดงอิงกอกที่มีผลต่อวิถีชีวิตสามารถสะท้อนสภาพต่างๆ ได้หลายด้าน เช่น พิธีกรรม ความเชื่อ และภาพสะท้อนของสังคม เป็นต้น ซึ่งศิลปะการแสดงอิงกอกในพิธีกรรมการแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพ เป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญต่อกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีน และกลุ่มคนจีนในจังหวัดนครสวรรค์ แสดงให้เห็นถึงกลุ่มของคนจีนเชื้อสายต่างๆ ที่ได้จัดกิจกรรมร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็น จีนแต้จิ๋ว จีนกวางตุ้ง จีนไหหลำ และจีนแคะ เป็นต้น ประกอบด้วย

3.1 ความสัมพันธ์ความเชื่อที่มีต่อปัจเจกบุคคล ความเชื่อที่เกิดขึ้นในแต่ละคนเป็นความเชื่อที่ไม่สามารถสกัดกั้นความเชื่อทางความคิดได้ เช่นความกตัญญูต่อบรรพบุรุษ ตลอดจนเคารพนับถือเจ้า เทพเจ้า โดยมีความเชื่อว่าผลที่สะท้อนกลับมาคือสิ่งที่เคารพสักการะนั้นจะบันดาลอำนาจเหนือธรรมชาติให้กับตนเองได้ตามประสงค์ทุกประการที่ต้องการ

3.2 ความสัมพันธ์ที่มีผลต่อสังคม ศิลปะการแสดงอิงกอก ในประเพณีการแห่เจ้าพ่อ – เจ้าแม่ปากน้ำโพ เป็นกิจกรรมหนึ่งที่เกิดจากความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชน ซึ่งจัดให้มีการแห่ขบวนรอบตลาดปากน้ำโพ มีกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนอยู่หลายกลุ่มคือแต้จิ๋ว ไหลหลำ กวางตุ้ง และจีนแคะ ที่มีความเชื่อถือในเทพเจ้าต่างๆหรือเรียกว่า เจ้าพ่อ – เจ้าแม่ ให้ความสำคัญด้วยการร่วมส่งการแสดงต่างๆ ในงานประเพณีการแห่เจ้าพ่อ – เจ้าแม่ นอกจากนี้ยังมีผลต่อด้านเศรษฐกิจเกิดการท่องเที่ยว ทำให้เกิดรายได้จากผู้มาเที่ยวชม เป็นการเพิ่มรายได้ให้กับผู้ประกอบการธุรกิจต่างๆ